

190

UCHWAŁA Nr 99 RADY MINISTRÓW

z dnia 10 lipca 1970 r.

w sprawie rocznych i wieloletnich umów sprzedaży i umów dostawy między jednostkami gospodarki społecznej,

W celu upowszechnienia i dalszego usprawnienia systemu powiązań umownych oraz zwiększenia jego roli w planowaniu produkcji i organizacji zaopatrzenia jednostek gospodarki społecznej Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Jednostki gospodarki społecznej powinny zbywać i nabywać artykuły na podstawie długoterminowych umów sprzedaży lub dostawy, które obejmują zarówno umowy sprzedaży lub dostawy zawierane na dostarczenie artykułów w okresie rocznym, zwane w dalszym ciągu „umowami rocznymi”, jak i umowy sprzedaży lub dostawy zawierane na dostarczenie artykułów w okresie dłuższym niż rok, zwane w dalszym ciągu „umowami wieloletnimi”.

2. Zawieranie umów o dostarczenie artykułów w okresie krótszym niż rok lub umów o świadczenia jednorazowe powinno być ograniczone do wypadków, w których dany artykuł ma służyć zaspokojeniu potrzeb doraźnych lub niepowtarzalnych albo potrzeb, których dalszego zasięgu uprzednio nie da się przewidzieć (np. w obrocie rynkowym zależnym od często zmieniającej się mody i popytu). Do takich umów stosuje się przepisy uchwały nr 41 Rady Ministrów z dnia 23 marca 1970 r. w sprawie dalszego usprawnienia obrotu artykułami zaopatrzenia materiałowo-technicznego (Monitor Polski Nr 10, poz. 86).

§ 2. Długoterminowe umowy sprzedaży i dostawy powinny być dla stron podstawą do planowania ich działalności gospodarczej na okresy wieloletnie i roczne. Zmiany umów powinny być uwzględniane w planach wieloletnich i rocznych stron.

§ 3. Umowy wieloletnie, dotyczące artykułów nie podlegających rozdzielnictwu, powinny być zawierane we wszystkich wypadkach, w których zawarcie umowy jest celowe dla:

- 1) zapewnienia ciągłości zaopatrzenia przedsiębiorstw przemysłowych w maszyny i urządzenia, części i zespoły znormalizowane i typowe, surowce oraz inne artykuły służące do produkcji,
- 2) zaopatrzenia przedsiębiorstw budowlano-montażowych i remontowo-budowlanych w maszyny, urządzenia i inne artykuły niezbędne do wykonania planowych zadań inwestycyjnych i remontowych,
- 3) zapewnienia zaopatrzenia ludności w towary.

§ 4. Umowy wieloletnie dotyczące maszyn i urządzeń, części i zespołów znormalizowanych i typowych, surowców oraz innych artykułów potrzebnych do produkcji powinny być zawierane w szczególności przez przedsiębiorstwa produkujące wyroby w jednorodnych, długich cyklach i seriach i jeżeli otrzymanie określonych artykułów jest niezbędne do:

- 1) wyprodukowania wyrobów, których produkcję należy rozwijać ze względu na ich znaczenie dla unowocześnienia gospodarki narodowej i dla których produkcji ustalone zostały zadania w danym wieloletnim narodowym planie gospodarczym,
- 2) wyprodukowania maszyn i urządzeń, objętych umowami wieloletnimi zawartymi przez kupującego (odbiorcę) z generalnymi dostawcami lub generalnymi wykonawcami, a przeznaczonych do realizacji inwestycji,

3) wyprodukowania wyrobów przeznaczonych na eksport lub na zaopatrzenie produkcji eksportowej stosownie do zawartych już umów wieloletnich.

§ 5. 1. W wypadkach wymienionych w § 4 przedmiotem umów wieloletnich mogą być również artykuły podlegające rozdzielnictwu. W innych wypadkach zawieranie umów wieloletnich dotyczących artykułów rozdzielanych dopuszczalne jest za zgodą organu rozdzielającego.

2. Umowy wieloletnie, dotyczące artykułów podlegających rozdzielnictwu, powinny być na wniosek sprzedawcy (dostawcy) zarejestrowane przez organy wyznaczone na podstawie obowiązujących przepisów do sporządzania szczegółowych planów rozdziału, a kupujący (odbiorca) powinien figurować imiennie w każdym rocznym szczegółowym planie rozdziału, w którym należy uwzględnić pełną ilość artykułów przewidzianą do dostarczenia w ciągu danego roku stosownie do treści umowy. Nieuwzględnienie w rocznym planie rozdziału pełnej ilości artykułów, które kupujący (odbiorca) powinien otrzymać zgodnie z umową wieloletnią, może nastąpić tylko za zgodą kupującego lub jego jednostki nadrzędnej.

§ 6. 1. Zawarte umowy długoterminowe powinny być przesyłane przez sprzedawców (dostawców) do rejestracji jednostkom wyznaczonym na podstawie obowiązujących przepisów do sporządzania bilansu artykułów, które są przedmiotem tych umów, zwanych w dalszym ciągu „jednostkami bilansującymi”.

2. Jeżeli przy sporządzeniu bilansu okaże się, że w skali krajowej podaż danych artykułów nie zaspokaja całkowicie popytu, jednostki bilansujące, gdy jest to konieczne dla zaspokojenia niezbędnych potrzeb jednostek, które nie zawarły jeszcze umów dostawy lub sprzedaży, powinny:

- 1) doprowadzić do dokonania przez strony zmian w poszczególnych umowach albo do rozwiązania niektórych umów lub uzyskać decyzję jednostek nadrzędnych stron, nakładającą na nie obowiązek zmiany lub rozwiązania danej umowy; w razie nieuzyskania takiej decyzji, jednostka bilansująca powinna zwrócić się o wydanie decyzji do ministra nadzorującego sprzedawcę (dostawcę), który wyda ją w porozumieniu z ministrem nadzorującym kupującego (odbiorcę); decyzja nakładająca na strony obowiązek zmiany lub rozwiązania umowy powinna określać sposób wyrównania szkody poniesionej przez strony w następstwie zmiany lub rozwiązania umowy albo ustalić, którą ze stron straty te mają obciążać,
- 2) doprowadzić do podpisania uzgodnień dostaw przez jednostki nadrzędne głównych producentów danych artykułów i jednostki nadrzędne głównych odbiorców, którzy nie zawarli jeszcze umów.

§ 7. 1. Jeżeli właściwa jednostka gospodarki społecznej odmówi przyjęcia zgłoszonej przez kupującego (odbiorcę) oferty zawarcia umowy długoterminowej lub nie udzieli na nią odpowiedzi w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania, kupujący (odbiorca) może zwrócić się bezpośrednio lub za pośrednictwem swej jednostki nadrzędnej do jednostki nadrzędnej sprzedawcy (dostawcy) z wnioskiem o nałożenie na niego obowiązku zawarcia umowy.

2. W razie odmowy przez jednostkę nadrzędną nałożenia na jednostkę podporządkowaną obowiązku zawarcia

umowy lub niewydania decyzji w terminie 30 dni od otrzymania wniosku, minister nadzorujący jednostkę, która złożyła ofertę, może wystąpić z wnioskiem do ministra, nadzorującego jednostkę odmawiającą zawarcia umowy; o nałożeniu na nią obowiązku zawarcia umowy; decyzję w tej sprawie minister wydaje w porozumieniu z ministrem, który wystąpił z wnioskiem.

3. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, powinny określać przedmiot umowy i termin, w którym umowa powinna być zawarta.

§ 8. Jeżeli jednostka gospodarki uspołecznionej odmawia zawarcia umowy długoterminowej, pomimo nałożenia na nią obowiązku zawarcia takiej umowy decyzją wydaną na podstawie § 7 albo pomimo że obowiązek zawarcia umowy wynika z podpisanego przez jednostki nadrzędne uzgodnienia dostaw, jednostka, która złożyła ofertę, może wystąpić do państwowej komisji arbitrażowej o zawarcie umowy i ustalenie jej treści (art. 398 § 1 Kc); takie samo uprawnienie przysługuje jednostce, która złożyła ofertę, jeżeli nie jest kwestionowany obowiązek zawarcia umowy lub jej istotne postanowienia (przedmiot, ilość i terminy), a sporne są tylko inne postanowienia umowy.

§ 9. Uprawnienia ministrów w zakresie wydawania decyzji co do obowiązku zawarcia umowy (§ 7 ust. 2) oraz co do zmiany lub rozwiązania umowy (§ 6 ust. 2 pkt 1) wykonują w zakresie ich uprawnień w stosunku do jednostek spółdzielczych właściwe centralne związki spółdzielni, a w stosunku do przedsiębiorstw państwowego przemysłu terenowego — właściwe organy prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 10. 1. W umowie wieloletniej należy ustalić w szczególności rodzaj i ilość artykułów, jakie mają być dostarczone w poszczególnych latach kalendarzowych, oraz zakres i tryb, w jakim mogą być wprowadzane do umowy zmiany lub uzupełnienia.

2. Zmiana umowy może dotyczyć w szczególności:

- 1) zwiększenia lub zmniejszenia ilości artykułów, przewidzianej do dostarczenia w określonym roku, uzasadnionego aktualnym stanem potrzeb odbiorcy lub potrzebami rynku,
- 2) zmiany cech jakościowych artykułów (np. zmiany konstrukcyjne), wynikającej z uzyskanych doświadczeń postępu technicznego, ustanowienia nowych lub zmiany dotychczasowych norm albo z podaży i popytu.

§ 11. 1. Jeżeli w umowie rocznej nie przewidziano inaczej, artykuły powinny być dostarczane w równych ilościach w poszczególnych miesiącach roku objętego umową.

2. Przepisy § 10 mogą być odpowiednio stosowane do umów rocznych.

§ 12. W umowie wieloletniej strony mogą ustalić kary umowne za zwłokę w wykonaniu umowy i za odstąpienie od umowy z powodu zwłoki w wysokości obniżonej do 50% stawki powszechnie obowiązującej.

§ 13. 1. Minister Finansów dostosuje do uchwały przepisów zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 7 października 1966 r. w sprawie ogólnych warunków umów sprzedaży oraz umów dostawy w obrocie krajowym pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr 57, poz. 276 z późniejszymi zmianami) oraz instrukcji Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 7 października 1966 r. w sprawie postępowania przy zawieraniu i wykonywaniu umów sprzedaży i umów dostawy (Monitor Polski Nr 57, poz. 277 z późniejszymi zmianami).

2. Właściwi ministrowie dostosują do uchwały przepisy ogólnych warunków umów sprzedaży oraz umów dostawy towarów poszczególnych branż albo innych wydanych przez siebie przepisów dotyczących zawierania długoterminowych umów sprzedaży i umów dostawy.

§ 14. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Finansów, właściwym ministrom (kierownikom urzędów centralnych), Przewodniczącemu Komitetu Drobnej Wytwórczości, centralnym związkom spółdzielni oraz prezydiom wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 15. Przepisy uchwały nie dotyczą dostaw wody pitnej z wodociągów komunalnych, dostaw energii elektrycznej i ciepłej oraz dostaw paliw gazowych, z wyjątkiem gazów płynnych propanowo-butanowych, dostarczanych odbiorcom w naczyniach ciśnieniowych.

§ 16. Uchwała wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*